

Krčah na vodu

Krčah na vodu je baňatá hlinená nádoba s úzkym hrdlom a dutým uškom, prispôbeným na prevod vody. Ústie je predelené hlinenou riečičkou, cez ktorú sa doň nalieva voda. V strede ucha sa nachádza vyčnievajúci otvor, tzv. „cecík“, cez ktorý sa pije voda. Vo vnútri nádoby sa nachádza hlinená guľôčka, ktorá pri pohybe a dvíhaní hrkoce – pričom mieša vodu a zabraňuje usádzaniu vodného kameňa.

Telo krčaha tvorí holý črep, iba okolo hrdla a výčnelku na uchu je poliaty tmavozelenou glazúrou. Pórovitý holý črep v hornej polovici nádoby je zdobený hlinkovou výzdobou (engobou), ktorá sa nanášala štetcom po jej vysušení ešte pred vypálením. Výzdoba sa skladá z čiarok – na ramene vetvičky a v hornej časti brucha medzi vodorovnými pásmi zvislé pásiky striedajúce sa s hviezdicami. Proti poškodeniu a rozbitiu bol dopredu opletaný drôtenou sieťou.

Tento veľký, 10 litrový krčah, zvolený za predmet mesiaca júl, slúžil na prenášanie a uchovávanie pitnej vody v chotári pri poľných prácach, hlavne pri žatve. Keď jeho spodnú časť zakopali do zeme, voda sa v ňom nezohriala, ostala celý deň chladná, „živá“. Je výrobkom neznámeho majstra z Taty, do novožámskeho múzea sa dostal z obce Dedinka v roku 1970.